

Nuortalaččaid luohttámušolmmoš Veikko Feodoroff, Sámiid duohtavuohta- ja soabadankomišuvnna loahpparaportta luobahandilálašvuohta 4.12.2025

Árvvus adnon oaiveministtar Petteri Orpo, árvvus adnon Sámedikki ságadoalli sadjásaš Tuomas Aslak Juuso, Sámiid duohtavuohta- ja soabadankomišuvnna komissárat, buorit guldaleaddjit,

Nohkavaš njealji jagi áigge Sámiid duohtavuohta- ja soabadankomišuvdna lea gullan viidát sámi servoša viggamuššan čielggadit duohtavuođa. Mii sápmelaččat leat álgomuttu eahpeluohtámušas fuolakeahtá searvan dán bargui, luohttán prosessii ja addán albmosii min losimus muosáhusaideamet, mat odne luobahuvvon loahpparaporttas šaddet oinnolažžan. Komíšuvdna lea almmustuhttán barggus áigge maid earenoamáš sierračilgehusaid, main buktuojuvvojit ánsolaččat ovdan ovdamearkka dihte min nuortalaččaid mannanáiggi ja dálááiggi fáttát ja bávččassajit.

Giitosat sámiid duohtavuohta- ja soabadankomišuvnna komissáraide, dii lehpēt čájehan gievrar áššedovdamuša ja ovtasbargonávcca bargodet viiddes ulbmila joksamis. Giitosat maid komíšuvnna čállingoddái, dii lehpēt dahkan váibameahttun barggu, mii eahpitkeahtá lea leamaš maid hui lossat ja intensiivvalaš. Din čatnaseapmi komíšuvnna bargui lea leamaš divrras. Dehálaš komíšuvnna barggu oassi lea leamaš maid Sámi psykososiálalaš doarjaga ovtadat Uvjj – Uvjâ – Uvja, man fállan doarjaga oázžasuvvan galgá maid dorvvastuvvot boahtteáiggi.

Vaikko komíšuvnna bargu lea nohkame, duohtavuohta- ja soabadanproseassa joatkahuvvá viidáseappot. Nuortalaččaid siidačoakkán giedahallá loahpparaportta ja dan doaibmabidjoovdanbuktimiid dárkket ja giedahallá áššiid searvvušlaččat. Čatnasit ságastallat ovdan loktanan fáttáin viidát nuortalaččaid servoša siste go ovtas sámeservošiin sihke viidáseappot suomelaš servodagas ja seasadit maid iežamet doaimma.

Sávan, ahte Suoma stáhta ja oba suomelaš servodat gullá loahpparaporttas ovdanbuktojuvvon muosáhusaid – maddái daid buot losimusaid – ja deaivida daid dainna duođalašvuođain ja gudnejahttimiin, man dat ánsášit. Sávan maid, ahte almmolaš ságastallan ovdan boahtán áššiin lea gudnejahtti ja čadahuvvo buori vuoiŋgas. Riikkabeaivvit, stáhtaráđdi ja stáhtahálddaha ovdasteaddjit leat čoavddasajis čájeame háltti ja doaibmame ovdamearkan oba suomelaš servodahkii. Vuorddán, ahte mearrideaddjit barget bajásráhkadeaddji ládje ja ovddasvástáduslaččat didolažžan sajádagasteaset.

Soabada huksen sápmelaččaid ja Suoma stáhta gaskkas gáibida, ahte stáhta guoddá ovddasvástádusa ja loahpparaporttas ovdanbuktojuvvon doaibmabidjoevttohusat earáhuvvēt konkreetalaš doaibman. Lea dehálaš, ahte stáhta čájeha čatnaseamis dán prosessii maid boahttevuodas. Proseassa ovdáneapmi lea dán rádjái vuodđuduvvan ráđdehusáigodagaid badjel joatkahuvvan lávga ovtasbargui Suoma stáhta, Sámedikki ja Nuortalaččaid siidačoakkáma gaskka. Juohke ráđdehusovddasvástádusas leamaš riikkabeaivebellodat lea oasistis dorjon dán guhkesáigásaš barggu – Sipilä ráđdehusáigodagas johtáhuvvon mandáhtaráđđadallamiin Rinne – Marina ráđdehusa áigodagas dahkkon komíšuvnna ásaheaddji Petteri Orpo ráđdehusa áigodahkii gitta dálá boddii, go komíšuvdna lea luobahan loahpparaporttas midjiide áššedovdibeliide. Giitosat Sámedikki ja stáhtaráđi ovddasteddjiide dán ovtasbarggus, vuordit lávga ovtasbarggu ásaheaddjibeliid gaskka maid proseassa čuovvovaš muttuin.

Loahpas cealkán giitosiid sápmelaččaide, dii lehpet oassálastán duohtavuoda ovdanbuktimii ja dahkan vejolažžan proseassa dán muttu ollahuvvama muištalettiin iežaideattet mitalusa. Dál lea áigi čujuhit, ahte dát lossa proseassa lea dasa čujuhuvvon luohttámuša árvosaš. Suoma stáhta galgá váldit ovddasvástádusa soabada huksemis ja dahkat vejolažžan konkrehtalaš doaimmaid ollahuhttima, vai boahpteáiggis sápmelaččaid vejolašvuodat bajásdoallat ja ovdánahttit iežaset giela ja kultuvrra leat dorvvastuvvon.